BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm006895

Dane szczegółowe

Właściciel:	**SaperDębica**
Kraj:	**Austro-Węgry**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**mosiądz**
Wykończenie:	**złocony**
Sygnowanie:	**TW**
Wytwórca:	**TW (Wien)**
Średnica:	**brak danych**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●--|**
Profil:	**(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- numer [cyfra_7; 7]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-28 18:20**

Opis guzika btrm006895

Austro-węgierski guzik wojskowy
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia cyfrę 7 z kropką, o charakterystycznym kroju cyfry, na obrzeżu guzika występuje pojedynczy, wypukły rant.

Rewers sygnowany: TW WIEN.

Przeznaczenie i datowanie
Guziki w kolorze złotym były noszone przy umundurowaniu służbowym, wyjściowym lub paradnym i były używane przez następujące jednostki:

- UZUPEŁNIĆ

Ciekawostka
Spotkać się można z hipotezą, że guziki numerowane używane były również w cesarsko-królewskich pułkach piechoty. Jest to jednak mało prawdopodobne i nie poparte materiałem źródłowym. W armii austro-węgierskiej Pułki Piechoty (I.R.) identyfikował wygląd mundurów, różnobarwne patki na kołnierzach oraz kolor guzików więc umieszczanie na nich numerów było raczej zbędne. Natomiast w przypadku Landwehry (L.I.R.), Strzelców (Jäger), Saperów (Sap.Bat.), Żandarmerii itd. barwy pułkowe bądź rodzaju broni były wspólne dla wszystkich jednostek i dlatego używanie guzików z numerami było praktyczne gdyż pozwalało określić jednostkę.

I tak, guziki w kolorze złotym z cyframi arabskimi nosiły jednostki:

- Feldjägerbatallion (FJB),
- Sappeurbataillon,
- Gendarmerie,
- Bosnisch-herzegowinisches Infanterieregiment.

Guziki koloru srebrnego z cyframi arabskimi:

- Landwehrinfanterieregiment,
- Landwehr-Ulanenregiment,
- Landwehr-Gebirgstruppen

Guziki w kolorze srebrnym ale ze znakami rzymskimi nosiły:

- Landesschützenregiment

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
Wikipedia.pl - Austro-Węgry
Wikipedia.pl - Armia Austro-Węgier
www.mlorenz.at - Austro-Hungarian Armed Forces, 1900-1914

Wytwórca: TW (Wien)

Założyciel fabryki Martin Thalhammer urodził się ok. 1772 roku[1)]. W Wiedniu rozpoczął swoją działalność produkcyjną w 1801 roku[2)] pod nazwą *Martin Thalhammer*[3)]. W latach 1803-1812 fabryka mieściła się pod adresem Rennweg 427[4)]. Tu też przyszło na świat dwoje jego dzieci pochodzących ze związku z żoną Katharinę Posch: Magdalena (1805-1806) i Martin Joseph (1807-?). Między 1807 a 1809 rokiem Thalhammerowie przenieśli się pod numer 453, a wkrótce po tym (ok. 1812 r.) przeniosła się tam także produkcja guzików. Ze wszystkich znanych dzieci Martina wiek dorosły osiągnęła jedynie Francisca Katharina (1810-?), ona też została jedyną dziedziczką fortuny.
Od około 1820 fabryka działała przy Landstrasse 498, a jej skład znajdował się przy Goldschmiedgasse 594. W 1832 roku do firmy dołączył zięć Martina Thalhammera - młody c.k. urzędnik Ferdinand Welzl (ok. 1806-1893), który 2 października 1831 poślubił jedynaczkę. Od co najmniej 1833 roku czasu pod oficjalnym przewodnictwem Ferdinanda Welzla spółka nosiła nazwę *Thalhammer & Welzl*[5)].
W latach 1833-1861 r. fabryka działała pod numerem 583 przy Landstrasse i Rennweggasse[6)], a następnie od co najmniej 1864 r. przy Rennweggasse 46. Od tego czasu również skład fabryczny mieścił się pod nowym adresem Goldschmiedgasse 4. Ostateczna zmiana adresu firmy nastąpiła ok. 1874 roku, od tej daty aż do końca swojej działalności fabryka mieściła się już przy Rennweggasse 60[7)].
W 1850 roku Martin Thalhammer zrezygnował z prowadzenia fabryki i od tej pory jedynym właścicielem był Ferdinand Welzl. Założyciel manufaktury Martin Thalhammer dożył sędziwego wieku - zmarł 14 lipca 1860 roku w 88 roku życia. Mimo zmian własnościowych firma cały czas działała pod tym samym szyldem. W 1893 roku zmarł Ferdinand Welzl pozostawiając fabrykę w rękach jedynego syna - Gustava Ferdinanda.
Ostatnie informacje o istnieniu firmy pochodzą z 1902 roku.

Działalność
Fabryka zajmowała się produkcją guzików z tombaku, pozłacanych, posrebrzanych i platerowanych[8)], zarówno wojskowych, jak i cywilnych. Do grona klientów fabryki należeli nie tylko ludzie z wysokich kręgów, lecz także dwór cesarski. W 1832 roku Martin Thalhammer otrzymał tytuł „Cesarsko-Królewskiego Nadwornego Producenta Guzików Metalowych" (k.k. Hof-Metall-Knopffabrikant), później ten tytuł otrzymali także kolejni właściciele: Ferdinand Welzl w 1871 r. i jego syn Gustav w roku 1893. Fabryka posiadała cesarsko-królewski przywilej produkcji. Dwóch pracowników fabryki (Caspar Selig i Josef Eisele) zostało odznaczonych przez cesarza srebrnym Krzyżem Zasługi (Verdienstkreuz) za 50 lat służby. Firma brała udział w wystawach, na których zdobywała wyróżnienia, m.in. na Wystawie Powszechnej (Weltausstellung) 1873 r. w Wiedniu otrzymała Medal Zasługi (Verdienst-Medaille)[9)].

Przypisy
[1)] Na podstawie metryki zgonu.
[2)] Niektóre źródła podają datę 1804, chociaż firma z pewnością działała już w 1803 r.
[3)] V. L. Weiss, Die Gross-Industrie Oesterreichs. Festgabe zum glorreichen fünfzigjährigen Regierungs-Jubiläum Seiner Majestät des Kaisers Franz Josef I. dargebracht von den Industriellen Oesterreichs 1898, B. 2, Wien 1898, s. 388.
[4)] Vollständiges Auskunftsbuch, oder einzig richtiger Wegweiser in der kaiserl. königl. Haupt- und Residenzstadt Wien : für Kaufleute, Fabrikanten, Künstler, und Handwerker, vorzüglich aber für Fremde, auf das Jahr 1803, Wien 1803, s. 108.
[5)] J. B. Schilling, Adressen-Buch der Handlungs-Gremien und Fabriken der kaiserl. königl. Haupt- und Residenzstadt Wien dann mehrerer Provinzialstädte : für das Jahr 1833, Wien 1833, s. 209 - 210.
[6)] tamże.
[7)] Adolph Lehmann`s allgemeiner Wohnungs-Anzeiger : nebst Handels- u. Gewerbe-Adressbuch für d. k.k. Reichshaupt- u. Residenzstadt Wien u. Umgebung, Wien 1859 - 1903.
[8)] Beschreibung der Handlung und des Industriefleißes der k.k. Haupt- und Residenzstadt Wien : oder: merkantilischer Wegweiser durch Wien und das Erzherzogth. Oesterreich, Wien 1803, s. 68.
[9)] V. L. Weiss, Die Gross-Industrie Oesterreichs. Festgabe zum glorreichen fünfzigjährigen Regierungs-Jubiläum Seiner Majestät des Kaisers Franz Josef I. dargebracht von den Industriellen Oesterreichs 1898, B. 2, Wien 1898, s. 388.

Źródła
Wikipedia.de - Thalhammer & Welzl
www.poszukiwanieskarbow.com - Wiedeńskie fabryki guzików: MT i TW - prośba o pomoc

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-17 14:53**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.23